ПРОПАГАНДА ТА КОНТРПРОПАГАНДА

I. Опис навчальної дисципліни

"Пропаганда і контрпропаганда" – навчальна дисципліна циклу професійної підготовки бакалаврів спеціальності "Національна безпека". Ця дисципліна є основоположною у вивченні політики держави в ідеологічній сфері, дозволяє дослідити діяльність державних структур в умовах гібридного протистояння. Вивчення пропагандистської та контрпропагандистської роботи країни допомагає приймати важливі політичні, економічні та військові рішення, знаходити приховані взаємозв'язки між явищами, краще розуміти ситуацію в політичній і економічній та військовій сферах.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна проблемно пов'язана з дисципліною «Сучасні інформаційні технології» і враховує специфіку підготовки бакалаврів ОПП «Національна безпека» у Національному університеті «Острозька академія».

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: закласти теоретичний фундамент для розуміння та аналізу проблем, що відносять до сфери зовнішньої політики держав, а також навчити застосовувати свої знання у виконанні практичних завдань. «Пропаганда і контрпропаганда»: на основі концептуальних засад зовнішньополітичної пропаганди як комунікативної стратегії управління інформаційними потоками, надати студентам знання процесу інституціоналізації та становлення офіційного урядового апарату зовнішньополітичної пропаганди, допомогти зрозуміти практику пропаганди політичних ідеологій в різних країнах світу.

Завдання:
надати студентам знання про:
- практику пропаганди політичних ідеологій в країнах світу;
- особливості технологій агітації в авторитарних, тоталітарних та демократичних країнах;
- технології та інструментарій політичної пропаганди;
- методи пропаганди в сучасному інформаційному суспільстві.

навчити студентів:
- виявлення інформаційних загроз та прогнозування їх політичних, культурних і економічних наслідків;
- виявлення методів політичної пропаганди та організації заходів контрпропаганди;
- організації та впровадження інформаційних кампаній через сучасні засоби масової інформації та комунікації;
- займатися плануванням, підтримкою
та управлінням пропагандистського супроводу політичних кампаній та зовнішньої політики України.
- аналізувати внутрішні та зовнішні складові процесів виявлення та протидії гібридним загрозам, їх роль та важливість в контексті захисту національної безпеки держави;
- виявляти ознаки та факти ворожого гібридного впливу, як загрози національній безпеці;
- аналізувати комплексну природу, складність, логіку і закономірності гібридних загроз;
- використовувати досвід держав-членів НАТО та інших провідних зарубіжних країн із захисту національної безпеки держави в умовах гібридних загроз;
- забезпечувати громадську стійкість та безперебійність професійної діяльності в умовах гібридних загроз.

III. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студентів повинні сформуватися:
Загальні компетентності:

ЗК-1.1. Світоглядна компетентність. Здатність до розуміння предметної області професійної діяльності; володіння науковим світоглядом; знання основних теорій, концепцій, вчень, які формують наукову картину світу; вміння відстоювати власні стратегії професійної діяльності.
ЗК-1.3. Рефлексивна компетентність. Здатність оцінювати результати професійної діяльності та забезпечувати її якість; бути здатним до позитивного сприйняття критики колег, зацікавлених сторін та громадськості. Здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань.

Фахові компетентності:
ФК-4. Інформаційно-аналітична компетентність. Здатність аналізувати та синтезувати інформацію стосовно розроблення та реалізації стратегії розвитку держави, регіону, галузі у безпековій сфері, володіння основними методами, способами і засобами отримання, зберігання, переробки та представлення інформації для вирішення професійних завдань.
ФК-6. Конфліктологічна компетентність. Здатність визначати необхідні технології врегулювання конфліктів і підтримання миру, розробляти соціальні та професійні програми, що знижують рівень конфліктогенності в соціальних спільнотах та посилюють систему безпеки держави.

Програмні результати навчання:
ПР-1. Знати базові принципи реалізації загальних функцій національної безпеки.
ПР-3. Знати закономірності формування, розвитку та функціонування системи національної безпеки.
ПР-6. Вміти орієнтуватися в джерелах інформації з сучасних проблем національної безпеки України та зарубіжних країн й орієнтуватися у військовій тематиці.
ПР-7. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми національної безпеки або застосовувати знання, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорії та методів системного аналізу та дослідження операцій, управління, збройної боротьби, охорони державного кордону та правоохоронної діяльності.
ПР-9. Здатність самостійно та оперативно приймати обґрунтовані рішення, здійснювати функції управління (планування, організація, мотивація, контроль) в різних умовах та демонструвати здатність до лідерства та відповідальності за свою діяльність, до співробітництва та роботи в команді, здатність брати активну участь у соціальному та політичному житті на місцевому, регіональному та державному рівнях.
ПР-11. Демонструвати навички професійного використання інформації щодо аналізу діяльності конкретних безпекових інститутів.
ПРН-18. Демонструвати розуміння комплексної природи, складності, логіки і закономірності гібридних загроз.
ПРН-19. Виявляти, ідентифікувати, класифікувати гібридні загрози та ефективно на них реагувати в міжгалузевій взаємодії.
ПРН-20. Використовувати сучасні технології для прийняття рішень в боротьбі із гібридними загрозами.
ПРН-21. Застосовувати спеціалізовані знання у ефективній протидії гібридним впливам у сфері національної безпеки.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№	Тема дисципліни	Вид навчального заняття	Самостійна робота	Обов'язкове читання	Контрольні заходи
1	Предмет і завдання вивчення дисципліни	Лекція (2 год.) Практична	Опрацювати літературу до теми	Основна література: 1, 4, 6,	Есе

	Пропаганда і контрпропаганда	(4 год.) **Лекція ЗВ 2 год**	(4 год.)		
2	Небезпеки інформаційного простору	Лекція (4 год.) Практична (4 год.)	Опрацювати літературу до теми (4 год.)	Основна література: 1, 3, 4.	Обговорення
3	Теоретичні аспекти феномену пропаганди.	Лекція (2 год.) Практична (4 год.) **Лекція ЗВ 2 год**	Опрацювати літературу до теми (4 год.)	Основна література: 1, 3,.5, 6	Опитування
4	Історія інституціоналізації пропаганди.	Лекція (2 год.) Практична (4 год.)	Опрацювати літературу до теми (4 год.)	Основна література: 1, 3, 4	Опитування
5	Комунікативні процеси та технології. Новітні інформаційні технології	Лекція (2 год.) Практична (2 год.)	Опрацювати літературу до теми (4 год.)	Основна література: 1, 6	Обговорення
6	Інформаційно-психологічні війни	Лекція (4 год.) Практична (4 год.) **Практична ЗВ 2 год**	Опрацювати літературу до теми (4 год.)	Основна література: 1, 3, 4.	Дискусія
7	Проміжний контроль	Есе	Опрацювати літературу до есе (8 год.)	Література за вибором студента/(ки)	Есе
8	Історичні аспекти теорії і практики інформаційно-психологічного впливу	Лекція (2 год.) Практична (4 год.) **Лекція ЗВ 2 год**	Опрацювати літературу до теми (8 год.)	Основна література: 1, 3, 5, 6	Опитування
9	Прийоми та методи та спеціальні техніки пропаганди	Лекція (4 год.) Практична (4 год.) **Практична ЗВ 2 год**	Опрацювати літературу до теми (6 год.)	Основна література: 1, 2, 5, 6.	Презентація
10	Пропаганда та контрпропаганда в ході воєнних дій	Лекція (4 год.) Практична (4 год.) **Лекція ЗВ 2 год**	Опрацювати літературу до теми (4 год.)	Основна література: 1, 3,.5, 6	Дискусія
11	Протидія пропаганді тероризму	Лекція (2 год.) Практична (4 год.)	Опрацювати літературу до теми (8 год.)	Основна література: 1, 2, 5.	Обговорення

		Практична ЗВ 2 год			
12	Особливості сучасного періоду інформаційно-пси ологічного протиборства	Лекція (2 год.) Практична (4 год.)	Опрацювати літературу до теми (4 год.)	Основна література: 1, 3,.5, 6.	Опитування
13	Залік	Практична (2 год.)	Опрацювати літературу до курсу (14 год.)	Основна література: 1-6, Додаткова: за вибором	Залік

V. Порядок оцінювання результатів навчання

Результати навчання	Контрольні заходи	Вимоги до виду контролю	Оцінювання
ПР-1, ПР-3, ПР-6, ПР-7, ПР-9, ПР-11, ПР-18, ПР-19, ПР-20, ПР-21.	Усні відповіді	За кожне практичне заняття максимум 5 балів*	50
	Есе	Есе*	20
	Розширені питання	Залік складається з 20 розширених питань*	30

***** *За умови навчання дистанційно:* тестування в ІС moodle, опитування через google meet

VI. Рекомендована література

Основна:

1. Жарков Я.М. та ін. Інформаційно-психологічне протиборство (еволюція і сучасність): Монографія. / Я.М. Жарков, В.М. Петрик, М.М. Присяжнюк та ін.. – К.: ПАТ «Віпол», 2013. - 248 с.
2. Alberts David S. Network-Centric Warfare. Developing and Leveraginge Information Superiority. 2-nd Edition (revised) / David S. Alberts, John J. Garstka, Frederick P. Stein. – CCRP, 2000. – 287 p.
3. Giannopoulos, G., Smith, H., Theocharidou, M., The Landscape of Hybrid Threats: A conceptual model, EUR 30585 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2021, ISBN 978-92-76-29819-9, doi:10.2760/44985, JRC123305.
4. Keir Giles The Next Phase of Russian Information Warfare. Riga : NATO Strategic Communications Centre of Excellence, 2017 . 16 p.
5. Sweijs, T., & Zilincik, S. (2019). Cross Domain Deterrence and Hybrid Conflict. Hague Centre for Strategic Studies. 38p.

Додаткова:

1. Остроухов В.В., Петрик В.М., Присяжнюк М.М. та ін. Інформаційна безпека (соціально-правові аспекти): підручник. / [В.В. Остроухов В.М. Петрик, М.М. Присяжнюк та ін.} за аг. ред.. Є.Д. Скулиша. – К.: КНТ, 2010. – 776 с.
2. Кордон М. В. Європейська та євроатлантична інтеграція України: навч. посібник / М. В. Кордон. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 172 с.
3. Новицький Г.В. Теоретико-правові основи забезпечення національної безпеки України: монографія / Г. В. Новицький. – К.: Інтертехнологія, 2008. – 496 с.
4. Про національну безпеку України : Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2018. № 31.

Розділ VII. Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Офіційний сайт Президента України: www.president.gov.ua/
2. Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України: mfa.gov.ua/
3. www.kontrpropaganda.in.ua/
4. http://osvita.mediasapiens.ua/ethics/manipulation/fenomen_sovetskoy_propagand
5. http://propagandahistory.ru/ww2/.
6. Глосарій гібридних загроз URL: https://warn-erasmus.eu/ua/glossary/
7. Електронний ресурс: Європейський центр з протидії гібридним загрозам Hybrid CoE URL: https://www.hybridcoe.fi/
8. Addressing Hybrid Threats: Priorities for the EU in 2020 and Beyond, European View 2020, Martens Center for European Studies, Vol. 19(1) 62–70.
9. Cederberg A. How can Societies Be Defended against Hybrid Threats? / A. Cederberg, P. Eronen // STRATEGIC SECURITY ANALYSIS SEPTEMBER, 2015. – No 9. URL : http://www.defenddemocracy.org/content/uploads/documents/GCSP_Strategic_Security_Analysis_-_How_can_Societies_be_Defended_against_Hybrid_Threats.pdf.
10. Chambers J. Countering gray-zone hybrid threats. Analysis of Russia's 'New Generation Warfare' and Implications for the US Army / J. Chambers. – October 18, 2016. URL : https://mwi.usma.edu/wp-content/uploads/2016/10/Countering-Gray-Zone-Hybrid-Threats.pdf.
11. Countering hybrid threats: EU-NATO cooperation. – March, 2017. URL : http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2017/599315/EPRS_BRI(2017)599315_EN.pdf.
12. Countering Hybrid Warfare Project: Understanding Hybrid Warfare a Multinational Capability Development Campaign project URL : https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/647776/dar_mcdc_hybrid_warfare.pdf.
13. Davis J.R. Jr. Continued evolution of hybrid threats. The Russian Hybrid Threat Construct and the Need for Innovation URL : http://www.ileridunya.com/wp-content/uploads/2016/02/CONTINUED_EVOLUTION_OF_HYBRID_THREATS.pdf.
14. Defence Budgets and Cooperation in Europe: Developments, Trends and Drivers URL: http://www.iai.it/sites/default/files/pma_report.pdf
15. Department of Defense: Report on Strategic Communication. URL: http://www.au.af.mil/au/awc/awcgate/dod/dod_report_strategic_communication_11feb10.pdf.
16. Joint communication to the European Parliament and the Council. Joint framework on countering hybrid threats. A European Union response 2016 URL : http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52016JC0018.
17. Kofman M. A Closer Look at Russia's 'Hybrid War / M. Kofman, M. Rojansky // Kennan Cable (Kennan Institute at the Woodrow Wilson Center, April 2015). – № 7, April 2015. URL : https://www.files.ethz.ch/isn/190090/5-KENNAN%20CABLE-ROJANSKY%20KOFMAN.pdf.
18. Michael Rühle, Clare Roberts (2021). Enlarging NATO's toolbox to counter hybrid threats, 19 March, URL : https://www.nato.int/docu/review/articles/2021/03/19/enlarging-natos-toolbox-to-counter-hybridthreats/index.html
19. Pomerantsev P. Why we're post-fact? URL: https://granta.com/why-were-post-fact/
20. Security and defense: Significant progress to enhance Europe's resilience against hybrid threats – more work ahead European Commission. – Press release, Brussels, 19 July 2017. URL : http://europa.eu/rapid/press-release_IP-17-2064_en.htm.
21. Thiele R. D. Hybrid Threats – And how to counter them / R. D Thiele // ISPSW Strategy Series: Focus on Defense and International Security. – Issue No. 448, Sep 2016. – S. 2. URL : http://www.ispsw.com/wp-content/uploads/2016/09/448_Thiele_Oslo.pdf.

22. Understanding hybrid threats. Briefing European parliamentary research service. – June, 2015. URL : http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/ATAG/2015/564355/EPRS_ATA(2015)564355_EN.pdf.

VIII. Політики курсу

Відвідування

Відвідування лекційних занять – вільне, відвідування практичних занять обов'язкове.

Дотримання термінів виконання завдань

Після встановлених викладачем і/або програмою курсу дедлайнів будь-які роботи оцінюються в максимально у 50% першопочаткового балу. Перездачі пропущених із поважних причин занять не приймаються після заліку/екзамену.

Особливості вивчення навчальної дисципліни за допомогою технологій дистанційного навчання

У випадку переходу на дистанційне навчання згідно з рішенням вченої ради університету, яке затверджує та вводить в дію ректор НаУОА відповідним наказом, навчальні заняття відбуваються у синхронному режимі відповідно до розкладу із використанням технологій дистанційного навчання. Засобом зв'язку є Google Meet. Для формування матеріалів, завдань, проведення практичних занять, контрольних заходів використовується ІС Moodle.

Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти за допомогою дистанційних технологій проводиться під час дистанційних занять, а також шляхом оцінювання індивідуальних і групових завдань, що виконують здобувачі освіти в електронній формі.

Залік: тестові завдання, які проводяться із використанням системи Moodle, письмові відповіді на розширені питання у системі Moodle.

Дотримання принципів доброчесності

Викладач та слухач цього курсу, як очікується, повинні дотримуватися Кодексу академічної доброчесності університету. Будь-яка робота, подана здобувачем протягом курсу, має бути його власною роботою здобувача. Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших здобувачів. Якщо буде виявлено ознаки плагіату або іншої недобросовісної академічної поведінки, то студент буде позбавлений можливості отримати передбачені бали за завдання. Не публікувати у відкритому доступі відповіді на запитання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань здобувачів.

Під час фінальних видів контролю необхідно працювати самостійно. Не дозволяється говорити або обговорювати, а також не можна копіювати документи, використовувати електронні засоби отримання інформації. Порушення академічної доброчесності під час виконання контрольних завдань призведе до втрати балів або вживання заходів, які передбачені Кодексом академічної доброчесності НаУОА.

[Під час реєстрації на цей курс Ви погодились виконувати пункти Кодексу академічної доброчесності університету].

Курс підготовлено за рекомендаціями проєкту ERASMUS+ «Академічна протидія гібридним загрозам–WARN» Erasmus+ Capacity Building Project WARN 610133-EPP-1-2019-1-FI-EPPKA2-CBHE-J

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

